DEMOKRAATIT

UKA 2026/7
22/9-2026
Margrethe Thårup Andersen

Uunga siunnersuut: 2027-mut Aningaasanut inatsit.
(Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoq)
(Siullermeerneqarnera)

Kalaallit Nunaat tassaavoq nunarsuarmi qeqertat annersaat, isorartoqisoq, kusanarluinnartoq, piffiit tamavimmik tikillugit immikkuullarissut, inui ukiumi issittorsuarmi silap peqqarniissinnaanerannut akiuussinnaassusillit.

Kalaallit Nunaat piffimmi kingullermi sivitsortumi nunarsuarmi nunanit pissaanilinnit eqqartorneqarnerpaat akornanniippoq, uaguuvugulli kalaallit qinikkat Inatsisartuni aningaasanut inatsisissamut siunnersuumut aappaagussamut 2027-imut isummersoqataasussat, tamanna Demokraatinit ilusilersueqataaffiginissaa qilanaarisimavarput.

Naalakkersuisut aappaagussamut 2027-imut aningaasanut inatsisissaq pillugu saqqummiussaanut Demokraatit sinnerlugit qujanaq.

Demokraatiini isumaqarpugut inuup sapinngisamik annertunerpaamik kiffaanngissuseqarnissaata tunngavigineqarneratigut inuup ataasiakkaap inuunermik pitsaasumik pilersitsinissani annertuumik akisussaaffigigaa, taammaammat aningaasanik inatsimmi inuiaqatigiit pisortallu sinaakkutinik pitsaasunik inuit ataasiakkaat ineriartorfigisinnaasaanik aningaassaliissutissatut siunnersuutaasut arlariit taakkartorneqartut Demokraatinit ilalernartippavut.

Aningaasanut inatsit ersersitsiinnaanngilaq kisitsisit katersornerannik, aningaassaliissutissanik aammalu konto pingaarnernik takutitsissutaannaanngilaq. Takutitsisuuvorli politikkikkut suliniutissanik pingaartitanik inuiaqatigiinnut qanoq kissaateqartoqarneranik, aammalu akisussaaffiit sorliit pingaarnertut ukkatariniarneqarnerannut. Tassa akisussaaffinnik, ullumikkut pisariaqartitsisunut tikkuussineq. Aammali pingaaruteqarluinnarluni akisussaaffimmik tigusinissaq, siunissamilu nangitsisussatsinnut pitsaasumik ingerlatitseqqiineq.

Demokraatinut pingaaruteqarluinnarpoq aalajangikkatta nunatta nukittunerulernissaannut aqqutissiuussisasoq, qajannaannerulersillugu aammalu pitsaanerusumik siunissamut piareersassallugu.

Aalajangiinitsinni soorunami innuttaasut ulluinnarminni misigisaat ajornartorsiutit aaqqiivigineqarsinnaanerannut suleqatigiilluta aqqutissiueqataassaagut.

Meeqqanut ilaqutariinullu ajornartorsiortunut ikiorsiissutit qulakkiissavagut. Inunnut innarluutilinnut pitsaanerusumik atugaqartitsissaagut. Amerlanernik ilinniartitsissaagut. Nunatsinni tamarmi nuttarsinnaaneq pitsaanerulersissavarput. Aamma qulakkiissavarput, peqqinnissaqarfitta, pilersuinitta aammalu tunngaviusumik inuiaqatigiinni ingerlatatta pitsaasumik ingerlanissaat.

Aningaasaatigut ullumikkut tamaasa atoraluarutsigit, akiligassartaa tullissatsinnut ingerlateqqissavarput. Aaqqissuusseqqiinerit pisariaqartut pinngitsoortikkutsigit, ajornartorsiutit kingulissatsinnut qimassavagut. Aningaasartuutillu ataavartut isertitanut killilimmik annertuumik isertitsiffiusussat siunniutissagutsigit, inuiaqatigiit qimatsivigissavagut, ajornartorsiornerusut, atukkat allanngorpata.

Taamaattumik aningaasatigut akisussaassuseqarneq imaanngilaq angusaqarusussuseqannginneq. Taamaanngilarli. Aningaasatigut akisussaassuseqarneq apeqqutaavoq, inuunerissaarnerup attatiinnarlugulu ineriartortinnissaanut.

Taammaattumik aningaasanut inatsit 2027-imut takutitsisariaqarpoq, aningaasaqarnermut politikki akisussaassuseqartumik, qajannaatsumik attanneqarsinnaasumillu ingerlanneqartoq.

Inuiaqatigiit qajannaatsut imaaginnanngilaq, nunani tamalaani ajornartoornerni, imaluunniit isumannaallisaanermut politikkikkut allanngortoqarnerani pakkersimaarinnissinnaasut. Inuiaqatigiiuppulli aamma, innuttaasut tatigisinnaasaat, tunngaviusumik ingerlatat ingerlalluartut. Inuiaqatigiit, meeqqanik piffissaagallartillugu ikiorsiisut, inuit innarluutillit ataqqineqarlutik, inuusuttut ilinniagaqarsinnaasut, aammalu innuttaasut nunami tamarmi angallassinermut, pilersuinermut pisortallu sullissineranut ajornanngitsumik aallersinnaasut.

Aningaasanut inatsisissatut siunnersuutip pingaartumik ilaatigut ilinniartitaaneq suliffissaqarneq, innuttaasut ajornartorsiortut aamma inatsisitigut illersorneqarneq, nuttarsinnaaneq attaveqaasersuutinullu pingaarutilinnut, nunanut allanut politikkip nukittussusaa aammalu digitaalikkut sullissinerup nukittunerulernera pisortallu allaffissornerata nukittunerulernera. Pingaarnersiuinerit isumatusaartut pisariaqartullu.

Demokraatit pingaartumik iluarisimaarpaat, ilinniartitaanerup suliffissaqarnerullu ukkatarineqarnerat. Inuussutissarsiutinut ilinniarfiup nutaap ilinniarnertuunngorniarnermi faginik ingerlataqarluni ingerlannera aamma ilinniarfiliornissaq Tasiilami pingaaruteqarujussuartussaavoq. Inuusuttummi amerlavallaat ullumikkut ilaquttaminniit ungasissorsuarmut nuuttariaqartarput ilinniariartorlutik. Inuusuttut ilaannut iluatsittarpoq. Allanulli ungasissumiinneq naalleraataasunut ilaasarpoq, unitsitsiinnarnermik kinguneqartoq imaluunniit, ilinniakkamik aallartitsinngivissornermik kinguneqartarluni. Ilinniagaqarsinnaanermut periarfissat inuusuttunut qanillisikkutsigit, inuk ataasiinnaq nukittorsassanngilarput. Nunaqqatigiit tamaasa nukittorsassavagut, suliffeqarfiit aammalu nunatta aningaasaqarnera tamaat nukittorsassallugu.

Taammatuttaq aamma ippoq Pilersitsiviit Majoriallu suliniarnerat. Suli inuusuttaqarpallaarpugut, ilinniagaqaratillu suffeqanngitsunik, tamannalu isiginngitsuusaaginnarnagu iliuseqaqataaffiginiarpavut, inuusuttattami piginnaasai atorluagassaraagut, assaammi sulisinnaasut tamaviisa atorfissaqartippavut, tamavittami immitsinnut atorfissaqartippugut, taammaammat kivitseqatigiinnissarput suleqatigiinnissarpullu tamavitsinnut iluaqutaassaaq, taammaammat inuiaqatigiinni aningaasaqarnikkut ilungersunartumik inissisimaffivut ataatsimoorluta ilorraap tungaanut saqisinniarnissaat iliuseqaqataaffiginiartussaassavagut.

Aningaasaqarnermut Siunnersuisooqatigiit naatsorsuuutigaat, sulisinnaasut syv procentimik ikilisimassasut 2040-rup tungaanut. Tassungalu ilutigalugu maannakkut sulisussaaleqereerpugut avataaniillu sulisussaanik aallernissamut pisariaqartitsineq annertusiartorluni. Taamaattumik attanneqarsinnaanngilaq, inuusuttut ilinniagaqaratillu suliffeqannginnerat. Periarfissiisariaqarpugut, aammali piumasaqarnissamut sapiissuseqartariaqarluta. Kiffaanngissuseq akisussaassuserlu ataqatigiipput. Inuit ataasiakkaat periarfissanik tigusinissaminnut akisussaaffeqarput, inuiaqatigiillu akisussaaffigaat qulakkiissallugu, periarfissat pigineqarnissaat.

Tassungalu ilutigalugu ilinniartitaanermut politikkitta eqaannerunissaa eqqarsaatigissavarput. Aningaasaqarnermut Siunnersuisooqatigiit eqqortumik tikkuarpaat siammarlugu ilinniarnerup ingerlanneqarneri, piffimmi ilinniarneq, ungasianiit ilinniartitsineq suliffimmillu misiliinerit ataqatigiissumik katiternerisigut. Taamaaliornerup periarfississavaa amerlanerit ilinniagaqarnissaat piffinni pisariaqartitanut tigussaasunut ilinniagaqarnissaannut, pisariaqavissumik tamarmik illoqarfinnut annerpaanut nuunngikkaluarlutik. Tassa ineriartorneq taamaattorpiaq, pisariaqartitarput. Aningaasanik amerlanerusunik atuiinnassanngilagut. Aningaasalli silatusaarnerusumik atussavagut sumiiffik, innuttaasugut suliffissallu apeqqutaatillugit aaqqiiffigineratigut.

Demokraatit aamma isumaginninnikkut pingaarnersiuineq taperserpaat. Meeqqat ajornartorsiortut, inuit innarluutillit aammalu innuttaasut imaannaanngitsunik isumaginninnikkut ajornartorsiortut pineqartillugit, inuiaqatigiit immikkut ittumik akisussaaffeqarput. Tassani ikiorsiineq apeqqutaassanngilaq, sumi najugaqarnermik, allaffissornikkut nalaatsornerinnakkut sullissinernik imaluunniit ilaqutariit ataasiakkaat aaqqissuussaanermut sorsussinnaanerannik apeqquteqassanani.

Taamaattumik iluarinarpoq, aningaasanut inatsisissatut siunnersuummi pingaartinneqarmat innarluutilinnut inatsisip nutaap atulersinneqarnissaa, assigiinnerusumik sullissinissaq, Tusaannga-p nukittorsarnissaa, isumaginninnikkut nakkutilliineq aammalu Pissassarfik taammatullu angerlarsimaffiup avataanut inissiisarnermut suliniutit pitsaanerusut iliuseqarfiginissaat.

Siusinnerusukkut suliniarnikkullu qajannaatsunik suliniarnerit kisimik inuttut eqqortuunngillat. Aammali aningaasatigut akisussaassuseqarnerullutik. Meeraq imaluunniit ilaqutariit ikiorutsigit, ajornartorsiutit annertusivallaannginnerini, inuttut alianartunik pisoqarnissaa aammalu aningaasartuutit kingusinnerusukkut annertunerujussuanngornissaat, pinngitsoortissinnaavarput.

Assersuutissialaavoq, aningaasatigut akisussaassuseqarnermik isumaginninnikkullu akisussaassuseqarnerup akerleriinnginnerannik. Inuttut aaqqiineq silatusaarnerukkajuppoq piffissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu.

Taammatuttaaq taperserparput, nuttarsinnaanerup nunallu immikkoortortaasa ataqatigiinnerisa pingaartinneqarneri. Qaqortumi mittarfiup naammassinissaa Kujataanilu aamma Tunumi qulimiguulimmik angallassinerup nukittorsarnera angallassinermut tunngaannanngilaq. Sinaakkusiinermut tunngassuteqarpoq, inuussutissarsiutinut periarfissanik annertusaanerulluni nuttarsinnaanermullu

annertusaataassalluni. Nuna uagut nunatsitut ittoq ataqatigiissinnaanngilaq, innuttaasut ilaasa misigippassuk, tunngaviusumik nuttarsinnaanertik suli qulakkeerneqarsinnaanngitsoq.

Attaveqaasersuutilli nalilersorneqassapput aningaasaqarneq piffissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu. Sanaartukkat nutaat akeqanngitsuunngillat, sanaartugaq naammassigaangat. Ingerlanneqartussaapput, aserfallatsaaliorneqarlutik aningaasalersorneqarlutillu ukiorpassuarni. Taamaattumik peqqissaaruttassavagut, aningaasaliissutissanik annertuunik isummersimatilluta. Sanaartukkap akia aammalu kingorna ingerlatsinermut aserfallatsaaliinermullu aningaasartuutit ilisimaarissavagut.

Taamatullu aamma pisortat pigisaat ingerlatsiviit ineriartornerannut ilungersunartutut isigissavagut. Namminersorlutik oqartussat toqqaannartumik ernialinnik akiitsoqanngilaq. Tamanna iluarinarpoq. Pisortanilli ingerlatani ernialinnik akiitsut tamakkerlutik Aningaasaqarnermut Siunnersuisooqatigiit malillugit qaffassangatinneqarput 10,8 milliarder koruuniniit 2025-mi 14,2 milliarder koruunit missaannut 2029-imi. Akiitsut annertunersaat aningaasaliissutinut pisariaqartunut ilaatigut nukissiuutinut attaveqaasersuutinullu tunngassuteqarput. Taakkuli allanngortinngilaat, akiitsut aningaasaqarnikkut ajutoorutaasinnaaneri, sukumiisumik malittarisariaqakkatsinnik. Ingerlatsiviit aningaasaqarnerat aamma Nunatta karsiata aningaasaqarnera immikkoorluinnartutut isigineqarsinnaanngillat. Ingerlatsivik pisortanit pigineqartoq ilungersunartunik ajornartorsiulerpat, akiligassaq naggataatigut inuiaqatigiinnut tussinnaavoq.

Taammaattumik ersarissunik uppernarsaatinik piumasaqartariaqarpugut, aningaasartaanut aarlerinaatinillu naliliinermik, pilersaarutit annertuut aallartinnginnerini.

Aningaasanut inatsisissatut siunnersut 2027 aamma 2028 amigartooruteqarnissamik imaqarpoq. Taassuma kingorna 2029 aamma 2030 sinneqartooruteqarnissaq missingersuutaavoq, tassa missingersuusiornermut inatsimmi oqimaaqatigiisitsinissamut piumasaqaat tamaat isigalugu eqqortinneqarpoq. Inatsisinut naapertuuppoq sinaakkutillu atuuttut iluaniilluni. Taamaattorli Aningaasaqarnermut Siunnersuisooqatigiit uparuaataat ilungersunartutut tigusariaqarpagut. Siunnersuisooqatigiit tikkuarpaat, ukiuni arlaqartuni ileqquulersimasoq, oqimaaqatigiinnerup qulakkeernera ukiunut tulliuttunut kingullernut sinneqartoorutissatut naatsorsuutigineqartut inissinnerisigut.

Demokraatit isumaqanngillat, Nunatta karsiata aningaasaqarnera pisariaqanngitsumik toqqissisimannginnermik pilersitsissutigissallugu. Maannakkorpiaq aningaasatigut ajalusuulinngilagut. Aammali isigut matuinnassanngilagut ajalusooriataarsinnaanermut. Missingersuutaasoq sinneqartoorut ukiuni arlalinni aggersuni pisussaq imaanngilaq karsimut aningaasaliinerusoq. Isertitat allaanermik naatsorsuutigisaniit ineriartorsinnaapput. Aningaasartuutit qaffassinnaapput. Nunani tamani pissutsit akinik, ernianik aningaasaliissutinillu allannguisinnaapput. Taamaattumik naatsorsuutigisat piviusorsiortuusariaqarput, mianersussaagullu isertitat atornissaannut.

Siusinnerusukkut takusareerparput, pissutsit qanoq allanngupallassinnaatigineri, aningaasartuutit piujuartut imaluunniit akileraarutitigut appaanerit isertitanit aningaasalerneqaraangata, killilimmik

isertitaasut paasineqaraangata. Tamanna misilittagaq ilinniutigissavarput.

Maannakkorpiaq aningaasatigut ineriartorneq arlalitsigut iluarinarpoq. Aningaasaqarnermut Siunnersuisooqatigiit naatsorsuutigaat 2026-imi 1,3 procentimik annertusisoqarnissaa aammalu 1,5 procentimik 2027-imi. Aalisarneq ajunngitsumik ineriartorsimavoq, pingaartumik saarullinniarnerup qaffasissumik akeqartinneqarnerata siuariarsimaneratalu malitsigisaanik. Aalisakkat qaleruallillu nunanut allanut niuerutigineqartut 2025-mi 5,8 milliarder koruunit angusimavaat.

Tamanna iluarisimaarnarpoq, Demokraatillu aammaarlutik aalisartuutigut allallu tamaasa, aalisarnermi inuussutissarsiuteqartuni sulisut qutsavigerusuppaat. Taakku sulinerat apeqqutaalluinnarpoq suliffeqarnermut, avammut tunisinermut aammalu inuunerissaarnissatsinnut.

Kisitsisilli taakku kusanartut ima isumaqalersissanngilaatigut, aningaasaqarneq ajorseriarsimanngitsoq. Aalisakkat qaleruallillu avammut tuninerisa naligata 90 procentiata missaa raajanit, qaleralinnit aamma saarullinneerpoq. Taamaattumik isertitanut annertuumik apeqqutaavoq suussusaat, pinngortitamut tunngasut aammalu akit, uagut susinnaanngisatsinnik aalajangersarneqartartut. Ukiut ingerlalluarfiusimasut aalisarnermi inuiaqatigiit nukittunerulernissaannut atorneqassapput. Utoqqatsissutinngussanngillat nutaatut aningaasartuutaajuartussatut, aningaasalersorsinnaanngisatsitut, akit apparaluarpata imaluunniit pisat ikilissagaluarpata.

Taamaattumik ineriartortitsissaagut. Takornariartitsineq annertuumik piukkunnaateqarpoq, kisiannili unnuiffissanik amerlanernik pisariaqartitsilluni, misigititassat amerlanerit aammalu takornariartitsinerup sivitsorneranik pisariaqartitsilluni. Aatsitassat isertitanik suliffinnillu nutaanik pilersitsisinnaapput, aningaasaliinissanilli pisariaqartitsillutik, uneqattaanngitsunik sinaakkuteqarnissamik aammalu ersarissumik oqartussanit suleriuseqarnissamik. Namminersorlutik inuussutissarsiortut periarfissinneqassapput aningaasaliinissamut, suliffissanik pilersitsinissamut aammalu imminut napatinnerusumik aningaasatigut tapertaanissamut.

Aningaasaqarnermut Siunnersuisooqatigiit ilungersunarnerpaamik nalunaarutaat tassaavoq siunissamut ungasinnerusumut ineriartornermut tunngasut. Innuttaasut ikilissapput, inuit sulisinnaasutut ukiullit ikilissapput, utoqqaallu amerlissallutik. Taakku kingunerissavaat akileraartartut ikilinerat aningaasartuutit annertusinerat soorlu peqqinnissaqarfimmut, soraarnerussutisianut utoqqaallu isumassornerannut. Politikkimik allannguinata ingerlaannassagutta, ukiumut pisortat amigartoorutaat 2030-vit naaneranni 400 aamma 500 millioner koruuninngorsinnaavoq.

Akiligassaq, ullormiit ullormut pinngunngitsoq. Taamaattumilluuna politikkikkut ulorianaateqartoq. Iluarsaasseqqiinerit ilungersunartut kinguartinnissaat ajornannginnerujuaannarpoq atulersinneraninngaanniit. Kinguartitsinerilli tamaasa, suliaq annertuninngussaaq, periarfissallu ikilillutik. Taamaattumilluuna nuannaarutigigipput, Aqqissuusseqqiinermut isumalioqatigiisitaa aallartissimammat, aammalu soraarnerussutinut immikkut ilisimasallit innersuussutiminnik saqqummiissammata. Pisortat

ingerlataasa, suliffeqarnerup aammalu inuulluataarnissamut anguniagassat ataatsimoortut aaqqissuuteqqinneqarnissaat pisariaqarpoq.

Aaqqissuusseqqiinerit qanorluunniit sipaarniutaannartut atorneqassanngillat. Ingerlanneqassapput qulakkeerniarlugu, inuunerissaarnissamik suli tunniussisinnaasugut, aamma sulisussat aammalu aningaasartuutinut aningaasaliisussat ikiligaluarpataluunniit. Pisortat ingerlataannik pilersitsissaagut, marloqiusamik sulinermik piffissamik atuinikinnerusumik aammalu inunnut piffissamik annertunerusumik atuisumik. Digitalimik sullissineq teknologilu nutaaq atussavagut, sullissinerup pitsanngorsarneranut sulisullu pingaarutilinnut suliassanut atorlugit. Ersarinnerusumillu suliassat agguataarneri Namminersorlutik Oqartussat kommunillu akornanni qulakkeerneqassaaq.

Tamanna politikkikkut sapiissuseqarnermik pisariaqartitsivoq. Aaqqissuussammi pioreersut tamangajammik , arlaannik allanngoratik piuinnarnissaanik kissaateqartoqarmat. Akisussaaffiginngilarpulli aaqqissuussat tamaasa attatiinnarnissaat. Akisussaaffipput tassaavoq inuunerissaarnitta attannissaa.

Taammaattumik Demokraatit aningaasanut inatsisissap isumaqatiginninniutigineranut peqataassapput ersarissumik aallaaveqarlutik. Kissaatit nutaat tulleriiaarneqassapput aningaasatigut sinaakkutit iluanni aallaavittullu ilaqartinneqassallutik tigussaasumik aningaasalersornissaanut siunnersuummik. Aningaasartuutit piujuartut isertitanit piujuartunit aningaasalersorneqassapput. Aningaassaliissutit nalilersorneqassapput aningaasatigut inuttullu kingunissai ataatsimut aallaavigalugit. Aningaasatigullu ukiut ingerlalluartut nukittunerulernissamut iliuusissanullu kiffaanngissutsimut atorneqassaput.

Ullumikkut ikiorneqarnissaminnik pisariaqartitsisut, ikiussavagut. Ilinniarnermut, suliffinnut ineriartornermullu aningaassaliissaagut. Qulakkiissavarpullu, meerartatta ernguttattalu inuiaqatigiit periarfissallit kingornutissagaat akiligassinneqaratik.

Kinguaariit akisussaaffigaat. Aningaasaqarnikkut akisussaassutsimik tigumminninneruvoq. Aammalu Demokraatit isumaat malillugu aningaasanut inatsisip 2027-imut suliarinerani suliaq pingaarnersaalluni.

Taamatut oqaaseqarlunga Demokraatini qilanaaraarput isumaqatiginninniarnernut akuunissatsinnut neriuppugullu, aningaasanut inatsisissaq amerlanerussuteqarluartunit taperserneqarumaartoq.

Taamatut oqaaseqaateqarlutik Demokraatit aningaasanut inatsisissatut siunnersuut 2027-imut Aningaasaqarnermut- aamma Akileraartarneermut ataatsimiititaliami suliareqqinneqarnissaa innersuussutigaa.